

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum incontinentia sit peccatum? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

Vtrum incontinentia sit peccatum?

759

sup. ques.

155. a. 2.

cor.

li. 3. c. 18

parum a

prin. 50. 1

A secundum sic proceditur. Videtur, quod incontinentia non sit peccatum: quia ut Augustinus dicit in libro de libero arbitrio*, nullus peccatum in eo quod vitare non potest. Sed incontinentia nullus potest ex seipso vitare, secundum illud Ap. 8. Scio quod non possum esse continentis, nisi Deus det. Ergo incontinentia non est peccatum.

¶ 2 Præterea, Omne peccatum in ratione habetur confiteere. Sed in eo qui est incontinentis, vindicatur iudicium rationis. Ergo incontinentia non est peccatum.

¶ 3 Præterea, Nullus peccati ex eo, quod de vehementer amat. Sed ex vehementia diuini amoris aliquis sit incontinentis. Dicit enim Dionysius quasi capite de diuinis nominibus †, quod Paulus per incontinentiam diuini amoris dixit, Viuo ego iam non ego. Ergo incontinentia non est peccatum.

S E D contra est, quodam connumeratur aliquis, secundæ ad Timothéum tertio, vbi dicitur, Criminatores, incontinentes, immites, &c. Incontinentia est peccatum.

RESPONDEO dicendum, quod incontinentia non est attendi circa aliquid tripliciter. Vno modo propriè & simpliciter: & sic incontinentia amans circa concupiscentias delectationum tactus, sicut & intemperantia, ut supra dictum* est de continencia. Et hoc modo incontinentia est peccatum ex desideratione. Vno modo, ex eo quod incontinentia renderet ab eo quod est secundum rationem. Alio modo ex eo quod se immergit quibusdam turpibus deliciis. Et ideo Philosophus dicit in septima libro de rerum*, quod incontinentia vituperatur nonnulli. cur peccatum, quod scilicet est per recessum animi: sed sicut malitia quamam, in quantum præstupravipiscientias sequitur. Alio modo, incontinentia contendit circa aliquid: propriè quidem, in quantum homo

c. 8. ad fi.

præcipit.

50. 5.

homo recedit ab eo quod est secundum rationem, sed non simpliciter: puta cum aliquis non seruat modum rationis in concupiscentia honoris, diuinitatū, & aliorum huiusmodi, quæ secundum se videntur esse bona: circa quæ non est incontinentia simpliciter, sed secundum quid, sicut supra de continentia dictum est^{3.} Et sic incontinentia est peccatum, non ex eo quod aliquis ingerat se prauis concupiscentiis; sed ex eo quod non seruat modum debitum rationis, etiam in concupiscentia rerum per se apperendarum. Tertio modo incontinentia dicitur esse circa aliiquid non propriæ, sed secundum similitudinem: puta circa concupiscentias eorum, quibus non potest aliquis male uti, puta circa concupiscentias virtutum, circa quas potest dici aliquis esse incontinentis per similitudinem: quia sicut ille qui est incontinentis, totaliter ducitur per concupiscentiam malam, ita aliquis totaliter ducitur per concupiscentiam bonam que est secundum rationem. Et talis incontinentia non est peccatum, sed pertinet ad perfectionem virtutis.

Ad primum ergo dicendum, quod homo potest vitare peccatum & facere bonum, non tamen sine diuino auxilio, secundum illud Ioh. 14 Sine me nihil potestis facere. Vnde per hoc quod homo indiget diuino auxilio ad hoc quod sit continens, non excluditur quin incontinentia sit peccatum: quia ut dicitur in 3. Ethic. * quia per amicos possumus, aliqualiter per nos possumus.

Ad secundum dicendum, quod in eo qui est incontinentis, vincitur iudicium rationis, non quidem ex necessitate, quod auferret rationem peccati: sed ex negligientia quadam hominis non firmiter intendentis ad resistendum passioni per iudicium rationis quod habet.

Ad tertium dicendum, quod ratio illa procedit de incontinentia per similitudinem dicta, & non propriæ.